

การเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6: ข้อเสนอแนะบางประการต่อนักวิชาการข้ามชาติ Writing the APA Style References (Sixth Edition): Some Recommendations to Transnational Scholars

วรภาคย์ โมตรีพันธ์*, ชวลิต เกิดทิพย์, และ วรลักษณ์ ชูกำเน็ด
Warapark Maitreephun*, Chawalit Kerdtip, and Woralak Chookamnerd

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus

*ติดต่อผู้เขียน warapark.m@gmail.com

ส่งบทความ 17 พฤศจิกายน 2561 | แก้ไข 5 กุมภาพันธ์ 2562 | ตอรับ 12 กุมภาพันธ์ 2562 | เผยแพร่ 4 ธันวาคม 2562

บทคัดย่อ

นักวิชาการข้ามชาติ (transnational scholar) และนักวิชาการไทยอาจจะเผชิญกับปัญหาที่คล้ายคลึงกันในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 เช่น ข้อกำหนดของกองบรรณาธิการวารสารทางวิชาการฉบับต่าง ๆ ในประเทศไทย เกี่ยวกับการเขียนรายการอ้างอิงมีความหลากหลายและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การขาดแนวทางที่ชัดเจนในการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารหรือข้อมูลต้นฉบับที่ถูกนำเสนอด้วยภาษาอื่น ๆ เป็นต้น บทความวิชาการฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อเสนอแนะบางประการต่อนักวิชาการข้ามชาติในการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษจากข้อมูลต้นฉบับที่ถูกนำเสนอด้วยภาษาและรูปแบบที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ประกอบด้วย 1) การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาไทย 2) การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้การถอดคำไทยเป็นอักษรโรมัน 3) การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้คำแปลเป็นภาษาอังกฤษ และ 4) การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษโดยระบุชื่อเอกสารต้นฉบับภาษาไทยและคำแปลเป็นภาษาอังกฤษ ตอนท้ายของบทความวิชาการฉบับนี้ ผู้เขียนได้ให้ข้อเสนอแนะต่อนักวิชาการ กองบรรณาธิการวารสารวิชาการไทย และศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้และพัฒนามาตรฐานการเขียนรายการอ้างอิง นั้นหมายรวมถึงการพัฒนาคุณภาพผลงานทางวิชาการ

คำสำคัญ: รายการอ้างอิง, รูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6, นักวิชาการข้ามชาติ

Abstract

Transnational scholars, Thai scholars alike, may be facing similar challenges in writing the APA style references (sixth edition). For example, the recommendations of Thai academic journals' editorial committee on the APA style references are different and have no standard. There has no explicit guideline suggesting an appropriate way to cite non-English publications (i.e., Thai) in an English-written academic article. According to the APA style references (sixth edition), this academic paper aims at presenting some recommendations to transnational scholars on how to write in-text citations and a reference list in English from those materials written in Thai. There are four alternative ways: (1) citing in Thai, (2) citing in English by using Thai-romanization, (3) citing in English by using English-translated version, and (4) citing in English by embracing both Thai and English. Finally, the authors make suggestions to transnational scholars, Thai academic journals' editorial team, and the Thai-Journal Citation Index Center for further learning and developing a citation guideline and standard in Thai version.

Keywords: references, APA style sixth edition, transnational scholars

■ บทนำ

บทความทางวิชาการหรือต้นฉบับ (manuscript) ที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการสาขาพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศนิยมใช้การเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 เช่น วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (2561),

วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2561) และวารสาร Educational Administration Quarterly (SAGE Publishing, 2018) เป็นต้น American Psychological Association (2010) แนะนำหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ไว้ในคู่มือ 'Publication Manual of the American Psychological Association' ถึงแม้ว่าคู่มือ

ฉบับดังกล่าวได้นำเสนอหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 บนพื้นฐานของหลักภาษาอังกฤษนักวิชาการไทยหลายท่านได้นำเสนอแนวคิด ข้อเสนอแนะและหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA ที่สอดคล้องกับหลักภาษาไทย (ภรณ์ ศิริโชติ, 2556; ศุภพร ช่วยชูวงศ์, 2557; สุรางค์ ศิริโรตม์สกุล, 2556) แต่ยังไม่มียกวิชาการท่านใดให้ข้อเสนอแนะต่อนักวิชาการข้ามชาติ (transnational scholars) ในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 บทความวิชาการฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะบางประการสำหรับนักวิชาการข้ามชาติในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 พร้อมให้ตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิงจากข้อมูลต้นฉบับที่ได้นำเสนอออนไลน์ เช่น Youtube หรือ blog เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักวิชาการข้ามชาติและนักวิชาการไทยที่ต้องการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 จากข้อมูลต้นฉบับที่ได้นำเสนอด้วยภาษาและรูปแบบที่หลากหลาย

■ ข้อเสนอแนะที่หลากหลายในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการในประเทศไทยให้ข้อเสนอแนะในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ไว้หลากหลาย เช่น กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอให้นักวิชาการที่ต้องการส่งบทความเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสาร เขียนรายการอ้างอิงตามคู่มือ ‘การอ้างอิงสารสนเทศตาม “Publication Manual of the American Psychological Association” (sixth edition)’ ซึ่งจัดทำโดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม ตำรา และเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2561) กองบรรณาธิการวารสารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำหนดหลักการและรายละเอียดเกี่ยวกับการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ไว้ใน ‘คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์’ จัดทำโดยสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556) เป็นต้น นอกจากนี้ดังกล่าวยังมีผู้เขียนพบว่ากองบรรณาธิการแต่ละวารสารได้สรุปข้อเสนอแนะในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ไว้พอสังเขปซึ่งได้นำเสนอในรูปแบบเอกสารประมาณ 3-5 หน้า และเผยแพร่ไว้บนหน้าเว็บเพจของวารสารนั้น ๆ เช่น วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา⁽¹⁾ และวารสารสังคมกลุ่มน้ำโขง⁽²⁾ เป็นต้น

(1) แนะนำการเขียนเอกสารอ้างอิงระบบ APA (6th Edition) ไว้บนเว็บเพจ <http://www.edu.buu.ac.th/webnew/form/journal-ref.pdf>

(2) แนะนำการเขียน Citation and reference: APA form ไว้บนเว็บเพจ <https://mekongjournal.kku.ac.th/download/guidelines.pdf>

ตัวอย่างและแนวปฏิบัติในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ของแต่ละวารสารมีความแตกต่างกัน ถึงแม้ว่ากองบรรณาธิการวารสารวิชาการระบุอย่างชัดเจนว่าให้ผู้ส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 เช่น วารสารสังคมกลุ่มน้ำโขง (Journal of Mekong Societies, 2016) กำหนดให้ผู้ที่มีความประสงค์จะส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารทั้งบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เขียนรายการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหา (in-text citations) และรายการอ้างอิงท้ายบทความ (reference list) โดยใช้ภาษาอังกฤษ เป็นต้น บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารสังคมกลุ่มน้ำโขงจึงจำเป็นต้องถูกนำเสนอรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 โดยใช้ภาษาอังกฤษ ถึงแม้ว่าเอกสารต้นฉบับที่ถูกอ้างอิงและบทความดังกล่าวถูกนำเสนอโดยใช้ภาษาไทย เช่น การเขียนรายการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาของบทความเรื่องการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทย ได้อ้างอิงหนังสือ ‘ปฐมวัยศึกษา: หลักสูตรและแนวทางการปฏิบัติ’ ของ พรรษา นิลวิเชียร (2535) โดยระบุรายการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาไว้ดังนี้ “...เด็กเหล่านี้ใช้ภาษาที่บ้านและที่โรงเรียนต่างกัน (Nilvichain, 1992)” (อภิรดี ไชยกาล, วรวรรณ เหมชะญาติ, และ สร้อยสน สกกรักษ์, 2561, น. 120) ตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารายการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาของบทความดังกล่าวถูกเขียนโดยใช้ภาษาอังกฤษ กล่าวคือ (Nilvichain, 1992) แทนการเขียนโดยใช้ภาษาไทย กล่าวคือ (พรรษา นิลวิเชียร, 2535) เช่นเดียวกัน บรรณาธิการวารสารกำหนดให้ใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 หากผู้ส่งบทความต้องการอ้างอิงเอกสารต้นฉบับภาษาไทย ให้ระบุชื่อเอกสารนั้นโดยการถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน (Romanization) พร้อมระบุคำว่า In Thai ไว้ในวงเล็บ และระบุชื่อเอกสารที่ถูกแปลเป็นภาษาอังกฤษในวงเล็บเหลี่ยมหลังข้อความ (in Thai) ดังนี้⁽³⁾

Nilvichain, H. (1992). *Pathommawai laksut lae naeopatibat*. (In Thai) [Early childhood: Curriculum and practice]. Bangkok, OS Publishing House.

ทั้งนี้หลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ข้างต้น เป็นข้อกำหนดเฉพาะของกองบรรณาธิการวารสารที่นักวิชาการข้ามชาติควรศึกษาก่อนที่จะเขียนบทความเพื่อขอตีพิมพ์ในวารสารดังกล่าว

(3) รายการอ้างอิงที่ใช้เป็นตัวอย่างในกรอบสี่เหลี่ยมถูกคัดลอกจาก อภิรดี ไชยกาล และคณะ (2561) อย่างไรก็ตาม รูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 แนะนำให้เขียนชื่อหนังสือด้วยตัวเอียง (italic) และไม่หนา (no bold)

ไม่เพียงแต่วารสารสังคมศาสตร์เท่านั้นที่กำหนดให้บทความที่เขียนโดยใช้ภาษาไทยนำเสนอรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 โดยใช้ภาษาอังกฤษ ตัวอย่างอื่น ๆ เช่น กองบรรณาธิการวารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีนโยบายให้ “บทความทุกเรื่องที่จะเข้ามาพิจารณาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จะต้องมีการเขียนอ้างอิงเอกสารอื่นหรือเขียนแหล่งที่มาของข้อมูลที่มาใช้ในตอนที่ท้ายของบทความ โดยให้เขียนอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น และให้จัดอยู่ในรูปแบบ APA Style...” (คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561, น. 1) กองบรรณาธิการวารสารวิจัย มสส สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กำหนดให้ใช้การเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 และให้ “แปลรายการอ้างอิงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษทุกรายการ โดยยังคงรายการอ้างอิงภาษาไทยเดิมไว้ด้วย” (สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2561, น. 1) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม กองบรรณาธิการทั้งสองวารสารไม่ได้กำหนดให้ใช้ระบบการถอดคำไทยเป็นอักษรโรมันเช่นเดียวกับวารสารสังคมศาสตร์

จากการศึกษาพบว่า การเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ที่เสนอแนะโดยกองบรรณาธิการวารสารวิชาการในประเทศไทยและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีรูปแบบที่แตกต่างกันในรายละเอียด เช่น การอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาเป็นภาษาไทยจากเอกสารต้นฉบับภาษาอังกฤษมี 2 กรณี คือ “เขียนนามสกุลของผู้เขียนทับศัพท์เป็นภาษาไทยก่อนเว้น 1 ตัวอักษร ตามด้วยนามสกุลภาษาอังกฤษ เครื่องหมายจุลภาค (,) เว้น 1 ตัวอักษร และปีพิมพ์ในวงเล็บ... เช่น วอคเกอร์ (Walker, 2007) ...” (ศุสิทธิ์ ช่วยชูวงศ์, 2557, น. 1) หรือเขียนนามสกุลของผู้เขียนเป็นภาษาอังกฤษได้เลย กล่าวคือ Walker (2007) ดังตัวอย่างที่แนะนำโดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม ตำรา และเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2561) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกำหนดให้ใช้การเว้นวรรคที่ต่างกัน เช่น คำว่า ‘และคณะ’ หรือ ‘และ คณะ’ ที่เว้น 1 ตัวอักษรระหว่างคำ เป็นต้น ผู้เขียนบทความวิชาการฉบับนี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะตัดสินว่าการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ที่ถูกต้องเป็นอย่างไร แต่ต้องการชี้ให้เห็นว่าข้อเสนอแนะและหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ที่กำหนดโดยกองบรรณาธิการวารสารวิชาการในประเทศไทยมีความหลากหลาย ทั้งนี้ นักวิชาการข้ามชาติและนักวิชาการไทยจะได้ศึกษารายละเอียดและเขียนรายการอ้างอิงได้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารที่ต้องการจะเสนอบทความเพื่อขอตีพิมพ์

■ การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารหรือข้อมูลต้นฉบับภาษาไทย

นักวิชาการและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้สอบถามความคิดเห็นจากผู้เขียน (ชื่อแรก) บ่อยครั้งเกี่ยวกับการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารต้นฉบับภาษาไทย ทั้งนี้ อาจจะทำให้เข้าใจว่าผู้เขียนคงมีประสบการณ์ในฐานะนักวิชาการข้ามชาติที่กำลังเขียนดุษฎีนิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษและอยู่ระหว่างการศึกษาต่อในต่างประเทศซึ่งการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ถูกใช้อย่างแพร่หลาย จากประสบการณ์ของผู้เขียน พบว่า การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารหรือข้อมูลต้นฉบับภาษาไทยต้องใช้เวลามากพอสมควรเมื่อเทียบกับการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารหรือข้อมูลต้นฉบับภาษาอังกฤษ ถึงแม้ว่าผู้เขียนจะใช้โปรแกรมช่วยเขียนรายการอ้างอิง แต่โปรแกรมเหล่านั้นไม่ได้ถูกออกแบบให้นักวิชาการข้ามชาติเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารต้นฉบับที่ถูกนำเสนอด้วยภาษาอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น

จากประสบการณ์ของผู้เขียน พบว่า American Psychological Association ได้แนะนำรูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความสำหรับนักวิชาการข้ามชาติที่ต้องการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารหรือข้อมูลต้นฉบับที่ถูกนำเสนอด้วยภาษาอื่น ๆ เช่น นักวิชาการไทยที่ต้องการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารต้นฉบับภาษาไทย สามารถเขียนรายการอ้างอิงโดยคงชื่อภาษาไทยไว้ พร้อมนำเสนอคำแปลชื่อเอกสารนั้นเป็นภาษาอังกฤษไว้ในวงเล็บเหลี่ยม [brackets] ต่อจากชื่อภาษาไทย (Hume-Pratuch, 2012) เช่น การเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความเป็นภาษาอังกฤษจากหนังสือที่ถูกตีพิมพ์ด้วยภาษาไทย เรื่อง ‘ปฐมวัยศึกษา: หลักสูตรและแนวทางปฏิบัติ’ ของ พรรษา นิลวิเชียร (2535) ที่สอดคล้องกับหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 คือ

Nilvichain, H. (1992). *ปฐมวัยศึกษา: หลักสูตรและแนวทางปฏิบัติ* [Early childhood: Curriculum and practice]. Bangkok, Thailand: OS Publishing House.

โดยสามารถเทียบเคียงกับการเขียนอ้างอิงท้ายบทความเป็นภาษาไทยจากหนังสือที่ถูกตีพิมพ์ด้วยภาษาไทยได้ดังนี้

พรรษา นิลวิเชียร. (2535). *ปฐมวัยศึกษา: หลักสูตรและแนวทางปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ, ประเทศไทย: โอเดียนสโตร์.

กล่าวโดยสรุป การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษจากเอกสารต้นฉบับภาษาไทยตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ยึดหลักการเดียวกัน คือ เขียนชื่อหนังสือด้วยตัวเอียง (italic) และไม่ใช่ตัวหนา (no bold) แต่การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ ให้เติมเครื่องหมายจุด (period) ไว้หลังวงเล็บเหลี่ยมเพียงเท่านั้น โดยไม่ต้องเติมเครื่องหมายจุดหลังชื่อเอกสารที่เขียนด้วยภาษาไทย กล่าวคือ ‘ปฐมวัยศึกษา: หลักสูตรและแนวทางปฏิบัติ [Early childhood: Curriculum and practice].’ ประเด็นอื่น ๆ เช่น การเขียนชื่อและสกุลผู้แต่ง ปี พ.ศ. หรือ ค.ศ. การเว้นวรรค และเครื่องหมายวรรคตอน ให้เป็นไปตามรูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ที่เผยแพร่โดยมหาวิทยาลัยและกองบรรณาธิการวารสารที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น

เช่นเดียวกับรูปแบบดังกล่าว การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารอิเล็กทรอนิกส์และรายงานการวิจัยที่นำเสนอด้วยภาษาไทย (Purdue University, 2018b) สามารถนำเสนอได้ดังนี้

ตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากบทความวิชาการต้นฉบับภาษาไทย

Arphattananon, T. (2015). นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธและนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ [Educational policies for Buddhist and Muslim students of government elementary schools in three southernmost provinces of Thailand]. *Silpakorn University Journal*, 35(3), 23-43.

ตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากข่าวออนไลน์ที่นำเสนอโดยใช้ภาษาไทย

Lohasan, M. (2016, May 25). ‘ปัตตานี’ ไข่มุกแห่งอ่าวไทย เมืองงามสามวัฒนธรรม [‘Pattani’: Pearl of the Gulf of Thailand, a beautiful city with three cultures]. *Dailynews*. Retrieved from <https://www.dailynews.co.th/article/399799>

ตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากรายงานการวิจัยต้นฉบับภาษาไทย

Wisalaporn, S. (2007). รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ [A research report on educational management in the southern border provinces]. Bangkok, Thailand: V.T.C. Communication.

จากทั้งสามตัวอย่างข้างต้น คงทำให้ผู้อ่านเข้าใจการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 จากข้อมูลต้นฉบับภาษาไทยในรูปแบบต่างๆ มากยิ่งขึ้น การเขียนรายการอ้างอิงในรูปแบบนี้ ทำให้นักวิชาการข้ามชาติที่สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย สามารถสืบค้นเอกสารต้นฉบับที่ถูกอ้างอิงด้วยชื่อภาษาไทยได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น และสามารถเข้าใจความหมายของคำไทยได้อย่างชัดเจนในบริบทของภาษาและวัฒนธรรมไทยเมื่อคำนั้นไม่สามารถแปลเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ผู้อ่านสามารถประยุกต์ใช้หลักการดังกล่าวเพื่อเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากข้อมูลต้นฉบับที่นำเสนอด้วยภาษาอื่น ๆ ที่หลากหลาย

การเลือกรูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ดุลพินิจของนักวิชาการหรือผู้เขียนบทความ ข้อกำหนดของวารสารวิชาการ ภาษาหลัก (first language) ของผู้เขียนบทความและของกลุ่มเป้าหมายหลักที่ผู้เขียนบทความต้องการนำเสนอ เป็นต้น เพื่อยกตัวอย่างรูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงที่หลากหลาย บทความนี้สังเคราะห์และนำเสนอ 4 กรณีทางเลือกสำหรับเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ทั้งแบบแทรกในเนื้อหา (in-text citations) และแบบท้ายบทความ (reference list) โดยเขียนรายการอ้างอิงจากบทความต้นฉบับภาษาไทย เรื่องการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทย (อภิรดี ไชยกาล และคณะ, 2561)⁽⁴⁾ ที่ตีพิมพ์ในวารสารสังคมลุ่มน้ำโขง (Journal of Mekong Societies) ดังนี้

กรณีที่ 1

การเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความเป็นภาษาไทยจากเอกสารต้นฉบับภาษาไทย สามารถเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ได้ดังนี้

อภิรดี ไชยกาล, วรวรรณ เหมชะญาติ, และ สร้อยสน สกลรักษ์. (2561). การสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทย. *วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง*, 14(1), 109-132.

เนื่องจากบทความนี้มีผู้เขียนบทความร่วมจำนวนสามคน การอ้างอิงรายการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาครั้งแรกให้ระบุชื่อผู้เขียนทั้งสามคน กล่าวคือ

อภิรดี ไชยกาล, วรวรรณ เหมชะญาติ, และ สร้อยสน สกลรักษ์ (2561) หรือ

(4) สามารถเข้าถึงและอ่านบทความฉบับเต็มได้ที่เว็บเพจของวารสารสังคมลุ่มน้ำโขง ได้ที่ <https://mekongjournal.kku.ac.th/Vol14/Issue01/06.pdf>

(อภิรดี ไชยกาล, วรวรรณ เหมชะญาติ, และ สร้อยสน สกลรักษ์, 2561)

การอ้างอิงซ้ำในบทความเดียวกันครั้งที่ 2 และครั้งถัดไป ให้เขียนอ้างอิงโดยระบุเพียงชื่อผู้เขียนคนแรกต่อด้วยคำว่า 'และคณะ' ดังนี้

อภิรดี ไชยกาล และคณะ (2561) หรือ

(อภิรดี ไชยกาล และคณะ, 2561)

กรณีที่ 2

การเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารต้นฉบับภาษาไทย โดยใช้การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน (Thai Romanization) สามารถเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความได้ดังนี้

Chaiyakan, A., Hemchayart, W., & Sakolrak, S. (2018).

Kan Son Phasa Thai Pen Phasa Thi Song Samrap Dek Chattiphan Khamen Thin Thai (in Thai) [Teaching Thai as a second language to ethnic Thai Khmer children]. *Journal of Mekong Societies*, 14(1), 109-132.

เช่นเดียวกับการเขียนรายการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหากรณีที่มีผู้เขียนบทความร่วมจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป การอ้างอิงในเนื้อหาครั้งแรกให้ระบุชื่อสกุลของผู้เขียนทั้งสามคน ดังนี้

Chaiyakan, Hemchayart, and Sakolrak (2561) หรือ (Chaiyakan, Hemchayart, & Sakolrak, 2561)

การอ้างอิงครั้งที่ 2 และครั้งถัดไปในบทความเดียวกัน ให้เขียนอ้างอิงโดยระบุเพียงชื่อผู้เขียนคนแรกต่อด้วยคำว่า 'et al.' ดังนี้

Chaiyakan et al. (2561) หรือ

(Chaiyakan et al., 2561)

กรณีที่ 3

การเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารต้นฉบับภาษาไทย โดยแปลชื่อเอกสารต้นฉบับจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษและไม่ใช้การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน สามารถเขียนได้ดังนี้

Chaiyakan, A., Hemchayart, W., & Sakolrak, S. (2018).

Teaching Thai as a second language to ethnic Thai Khmer children. *Journal of Mekong Societies*, 14(1), 109-132.

อย่างไรก็ตามผู้อ่านอาจไม่สามารถคาดเดาได้ว่าต้นฉบับของบทความนี้เขียนด้วยภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษจากการอ่านรายการอ้างอิงที่เขียนในลักษณะนี้ สำหรับการเขียนอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหาสำหรับกรณีที่ 3 ข้างต้น และกรณีที่ 4 ที่จะนำเสนอต่อจากนี้ ให้เขียนเช่นเดียวกับรูปแบบที่นำเสนอไว้แล้วในกรณีที่ 2 ข้างต้น

กรณีที่ 4

การเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารต้นฉบับภาษาไทย โดยระบุทั้งชื่อเอกสารต้นฉบับภาษาไทยและคำแปลชื่อเอกสารต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษสามารถนำเสนอได้ดังนี้

Chaiyakan, A., Hemchayart, W., & Sakolrak, S. (2018).

การสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทย [Teaching Thai as a second language to ethnic Thai Khmer children]. *Journal of Mekong Societies*, 14(1), 109-132.

ในการเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความเป็นภาษาอังกฤษโดยระบุชื่อเอกสารต้นฉบับทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (กรณีที่ 4) นักวิชาการข้ามชาติที่นำเสนอบทความในกรณีนี้เพื่อตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติควรถูกให้ข้อมูลแก่กองบรรณาธิการวารสารเกี่ยวกับแบบอักษร (font) ที่ใช้เขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความ เช่น TH Sarabun New เป็นต้น เพื่อวารสารนั้น ๆ จะได้ตีพิมพ์บทความตามแบบอักษรไทยที่สอดคล้องกับการเขียนรายการอ้างอิง

■ แหล่งข้อมูลเพื่อศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ

ผู้อ่านสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 จากคู่มือ Publication Manual of the American Psychological Association (American Psychological Association, 2010) โดยคู่มือเล่มนี้ประกอบด้วย 8 บท ดังนี้ บทที่ 1 กล่าวถึงจริยธรรมในการเขียนและตีพิมพ์งานวิชาการทางด้านพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทที่ 2 ให้ตัวอย่างและอธิบายแต่ละองค์ประกอบของโครงสร้างนิพนธ์ต้นฉบับ (manuscript) บทที่ 3 แนะนำเกี่ยวกับการวางแผนการเขียนงานวิชาการ การจัดวางความคิดและการเลือกใช้คำอย่างเหมาะสม บทที่ 4 ยกตัวอย่างการใช้เครื่องหมายวรรคตอน การสะกดคำ การใช้อักษรย่อ การนำเสนอตัวเลขและข้อมูล

ทางสถิติ เป็นต้น บทที่ 5 อธิบายการเขียนกราฟและการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและภาพประกอบ บทที่ 6 แนะนำการเขียนรายการอ้างอิงทั้งแบบแทรกในเนื้อหาและแบบท้ายบทความ โดยได้แสดงตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิงไว้ในบทที่ 7 สำหรับบทที่ 8 ซึ่งเป็นบทสุดท้าย ได้อธิบายถึงกระบวนการตีพิมพ์บทความในวารสาร พร้อมทั้งให้รายละเอียดเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้เขียนและสำนักพิมพ์ในการตรวจสอบและคัดเลือกงานวิชาการเพื่อตีพิมพ์ โดยผู้อ่านสามารถศึกษารายละเอียดข้างต้นจากเว็บไซต์ที่รวบรวมและสรุปย่อรายละเอียดเกี่ยวกับระบบ APA ได้เช่นกัน

จากประสบการณ์ของผู้เขียนพบว่า เว็บไซต์ที่นักศึกษาและนักวิชาการต่างประเทศใช้ศึกษาการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 บ่อยครั้ง คือเว็บไซต์ Purdue Online Writing Lab⁽⁵⁾ ของ College of Liberal Arts แห่ง Purdue University (2018a) เว็บไซต์นี้ได้อธิบายหลักการพื้นฐานของรูปแบบ APA ตามหนังสือคู่มือข้างต้น โดยจัดหมวดหมู่ของการนำเสนอทั้งในรูปแบบเอกสารและรูปแบบโปสเตอร์และการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA ให้เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกต่อการค้นคว้า คู่มือและเว็บไซต์ข้างต้นอาจมีข้อจำกัดบางประเด็น เช่น ไม่ครอบคลุมข้อเสนอแนะต่อการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ของนักวิชาการข้ามชาติ เป็นต้น ดังนั้นการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บเพจสำหรับการสนทนาและถามตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับระบบ APA เช่น the APA Style Blog⁽⁶⁾ ของ American Psychological Association (2018) จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจการเขียนงานวิชาการหรืออินพอร์นัลต้นฉบับให้มีความถูกต้องยิ่งขึ้น

เพื่อให้การเขียนรายการอ้างอิงเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม นักวิชาการข้ามชาติต้องศึกษาและประยุกต์ใช้คำแนะนำในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น หากผู้อ่านต้องการเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความจากยูทูปวิดีโอ ปาฐกถาของ ศ.เกียรติคุณ ดร.อานันท์ กาญจนพันธุ์ เรื่องสู่สังคมพหุวัฒนธรรมที่เป็นธรรม ในงาน PeopleGO Network Forum วันที่ 10 ธันวาคม 2559 ที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย⁽⁷⁾ (ประชาไท, 2559) เป็นต้น ผู้อ่านสามารถศึกษารูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 จากข้อมูลต้นฉบับที่ให้นำเสนอในรูปแบบยูทูปวิดีโอและสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ได้จากเว็บเพจ 'การเขียนอ้างอิง

ท้ายบทความ' ของ Purdue Online Writing Lab⁽⁸⁾ (Purdue University, 2018b) พร้อมทั้งศึกษารูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารต้นฉบับที่ไม่ได้ถูกตีพิมพ์ด้วยภาษาอังกฤษได้ที่เว็บเพจ the APA Style Blog ซึ่งได้ให้รายละเอียดไว้แล้วในตอนต้นของบทความวิชาการฉบับนี้

ผู้เขียนขอยกตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความ (reference list) เป็นภาษาอังกฤษตามหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 จากข้อมูลต้นฉบับภาษาไทยที่ให้นำเสนอในรูปแบบยูทูปวิดีโอ ดังนี้

ชื่อผู้แต่งหรือผู้เผยแพร่./[ชื่อกรีน]./(ปี)./ชื่อวิดีโอภาษาไทย/ชื่อวิดีโอแปลเป็นภาษาอังกฤษ/[Video file]./Retrieved/from/..... Prachatai. [prachatai]. (2016). *อานันท์ กาญจนพันธุ์: สู่สังคมพหุวัฒนธรรมที่เป็นธรรม* [Anan Ganjanapan: Toward justly multicultural society] [Video file]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=eySxg60XAo0&t=1477s>

เพื่อใช้ในการเทียบเคียงกับตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนจะนำเสนอการเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความเป็นภาษาไทยตามหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 จากข้อมูลต้นฉบับภาษาไทยที่ให้นำเสนอในรูปแบบยูทูปวิดีโอข้างต้น ดังนี้

ชื่อผู้แต่งหรือผู้เผยแพร่./[ชื่อกรีน]./(ปี)./ชื่อวิดีโอภาษาไทย/[ไฟล์วิดีโอ]./สืบค้นจาก/.....

ประชาไท. [prachatai]. (2559). *อานันท์ กาญจนพันธุ์: สู่สังคมพหุวัฒนธรรมที่เป็นธรรม* [ไฟล์วิดีโอ]. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=eySxg60XAo0&t=1477s>

กล่าวโดยสรุป การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารหรือข้อมูลที่ให้นำเสนอด้วยภาษาไทยหรือภาษาอื่น ๆ ตามหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 สำหรับนักวิชาการข้ามชาติและนักวิชาการไทยยังขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เอกสารข้อเสนอแนะหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ที่เผยแพร่โดยมหาวิทยาลัยและกองบรรณาธิการวารสารในประเทศไทยไม่ได้มีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนต่อนักวิชาการข้ามชาติและนักวิชาการไทย

(5) ท่านสามารถเข้าถึงเว็บไซต์ได้ที่ https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_style_introduction.html

(6) ข้อเสนอแนะในการใช้ Blog สามารถอ่านได้ที่ <https://blog.apastyle.org/apa-style/blog-guidelines.html>

(7) สามารถเข้าถึงยูทูปวิดีโอได้ที่ <https://www.youtube.com/watch?v=eySxg60XAo0&t=1477s>

(8) ศึกษาเพิ่มเติมได้ที่เว็บเพจ Reference List: Electronic Sources (Web Publications) โดยสามารถเข้าถึงได้ที่ https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_formatting_and_style_guide/reference_list_electronic_sources.html

■ ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6

การเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 เป็นงานที่ละเอียด ในบางกรณี นักวิชาการข้ามชาติต้องใช้เวลามากขึ้น เมื่อต้องเผชิญกับข้อแนะนำในการเขียนรายการอ้างอิงที่หลากหลายและจำเป็นต้องเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 เป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารหรือข้อมูลต้นฉบับที่ถูกนำเสนอด้วยภาษาที่หลากหลาย นักวิชาการข้ามชาติจึงต้องเรียนรู้ สังเกต จดจำหลักการ และพิจารณาเลือกใช้รูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ให้เหมาะสมกับข้อกำหนดของวารสารและบริบททางภาษาของตนเอง ผู้เขียนบทความวิชาการฉบับนี้ให้ข้อเสนอแนะต่อการเรียนรู้และพัฒนาการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อนักวิชาการข้ามชาติ

นักวิชาการข้ามชาติและนักวิชาการไทยควรศึกษารูปแบบการนำเสนองานวิชาการหรือนิพนธ์ต้นฉบับ และรูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 อย่างละเอียด เพราะกองบรรณาธิการวารสารแต่ละฉบับให้ข้อแนะนำในการเขียนรายการอ้างอิงที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่านโยบายของวารสารจะระบุชัดเจนว่า 'ยึดหลักการเขียนตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6' ผู้เขียนบทความวิชาการฉบับนี้ได้สังเคราะห์การเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ได้ 4 กรณี ซึ่งได้นำเสนอไว้แล้วในตอนต้น ดังนั้นนักวิชาการข้ามชาติควรศึกษาข้อเสนอแนะในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ที่หลากหลายและแตกต่างกันตามข้อกำหนดของแต่ละวารสาร เพื่อประหยัดเวลาในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 แก้ไขและปรับปรุงนิพนธ์ต้นฉบับที่จะเสนอเพื่อตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะต่อกองบรรณาธิการวารสารวิชาการในประเทศไทย

กองบรรณาธิการวารสารควรให้ความชัดเจนและให้รายละเอียดที่เหมาะสมเกี่ยวกับรูปแบบและการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 แก่ผู้นำเสนอบทความทางวิชาการหรือนิพนธ์ต้นฉบับเพื่อขอตีพิมพ์ในวารสารจากประสบการณ์ของผู้เขียน พบว่า บางครั้งผู้ประเมินคุณภาพบทความให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขบทความและรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ที่ขัดแย้งกับข้อกำหนดของกองบรรณาธิการวารสารนั้น ๆ ดังนั้นกองบรรณาธิการวารสารควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเขียนรายการอ้างอิงตาม

รูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ที่กำหนดโดยกองบรรณาธิการวารสารแก่ผู้ประเมินคุณภาพบทความ (reviewers) ด้วย

ข้อเสนอแนะต่อศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย

การเขียนรายการอ้างอิงเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตัดสินคุณภาพของบทความทางวิชาการ เพื่อให้เกิดมาตรฐานในการเขียนบทความทางวิชาการสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยควรจัดทำและเผยแพร่มาตรฐานในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 รวมถึงการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารหรือข้อมูลต้นฉบับที่เขียนด้วยภาษาที่หลากหลาย เช่น การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารต้นฉบับภาษาไทย หรือการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาไทยจากเอกสารต้นฉบับภาษามลายู เป็นต้น ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยควรส่งเสริมให้กองบรรณาธิการวารสารในประเทศไทยใช้หลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อยกระดับคุณภาพของวารสารทางวิชาการในประเทศไทยและเพื่อให้การผลิตผลงานทางวิชาการของนักวิชาการข้ามชาติมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากขึ้น

■ unสรุป

การเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ถูกนำเสนอบนพื้นฐานของหลักภาษาอังกฤษ จึงเป็นความท้าทายต่อนักวิชาการข้ามชาติและนักวิชาการไทยในการศึกษาและปรับรูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ให้เหมาะสมกับหลักภาษาของตนเอง สำหรับในประเทศไทย กองบรรณาธิการวารสารวิชาการให้ข้อแนะนำในการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ที่หลากหลายและแตกต่างกัน ถึงแม้ว่านโยบายของวารสารจะระบุชัดเจนว่า 'ยึดหลักการเขียนตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6' ด้วยเหตุดังกล่าวบทความวิชาการฉบับนี้จึงได้ทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องและชี้ให้เห็นถึงข้อกำหนดที่หลากหลายในการเขียนรายการอ้างอิง พร้อมทั้งยกตัวอย่าง 4 กรณีของการเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษจากข้อมูลหรือต้นฉบับภาษาไทยที่สอดคล้องกับหลักการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ประกอบด้วย 1) การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาไทย 2) การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้การถอดคำไทยเป็นอักษรโรมัน 3) การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้คำแปลเป็นภาษาอังกฤษ และ 4) การเขียนรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษโดยระบุชื่อเอกสารต้นฉบับภาษาไทยและคำแปล

เป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ผู้เขียนบทความได้ยกตัวอย่างแหล่งข้อมูลสำหรับศึกษาเพิ่มเติมในการเขียนรายการอ้างอิง ประกอบด้วย คู่มือ Publication Manual of the American Psychological Association เว็บไซต์ Purdue Online Writing Lab และเว็บเพจ the APA Style Blog สำหรับการสนทนาและถามตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการเขียนรายการอ้างอิงรูปแบบ APA เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้และพัฒนามาตรฐานการเขียนรายการอ้างอิงตามรูปแบบ APA พิมพ์ครั้งที่ 6 ของนักวิชาการข้ามชาติและกองบรรณาธิการวารสารวิชาการในประเทศไทย

■ เอกสารอ้างอิง

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา
นวัตกรรม ตำรา และเอกสารทางวิชาการ. (2561). การอ้างอิง
สารสนเทศตาม "Publication Manual of the American
Psychological Association" (sixth edition) [ไฟล์พีดีเอฟ].
สืบค้นจาก [https://tci-thajoi.org/index.php/EDUCU/article/
view/153329/111738](https://tci-thajoi.org/index.php/EDUCU/article/view/153329/111738)

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2561).
คำแนะนำสำหรับผู้ประสงค์ส่งบทความลงตีพิมพ์ในวารสาร
บริหารธุรกิจ. สืบค้นจาก [http://www.jba.tbs.tu.ac.th/index.
php?page=Paper-Submission](http://www.jba.tbs.tu.ac.th/index.php?page=Paper-Submission)

ประชาไท. [prachatai]. (2559). *อานันท์ กาญจนพันธุ์: ผู้สังคมนพหุ
วัฒนธรรมที่เป็นธรรม* [ไฟล์วีดีโอ]. สืบค้นจาก [https://www.
youtube.com/watch?v=eySxg60XAo0&t=1477s](https://www.youtube.com/watch?v=eySxg60XAo0&t=1477s)

ภรณ์ ศิริโชติ. (2556). รายการเอกสารอ้างอิงตามรูปแบบของ APA
ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6. *Journal of Information*, 31(3), 116-125.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2556). คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์
(พิมพ์ครั้งที่ 8) [ไฟล์พีดีเอฟ]. สืบค้นจาก [http://www.ipen.
engr.tu.ac.th/userfiles/files/คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์-
2556.pdf](http://www.ipen.engr.tu.ac.th/userfiles/files/คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์-2556.pdf)

วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2561).
Author guidelines. สืบค้นจาก [https://journal.oas.psu.ac.
th/index.php/asj/about/submissions#authorGuidelines](https://journal.oas.psu.ac.th/index.php/asj/about/submissions#authorGuidelines)

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
(2561). วารสารศึกษาศาสตร์: หน้าที่ก ส่วนหน้า สารบัญ.
สืบค้นจาก [http://edujournal.psu.ac.th/edujn/index.php/
edu_jn2015/article/view/301](http://edujournal.psu.ac.th/edujn/index.php/edu_jn2015/article/view/301)

คูสิพร ช่วยชูวงศ์. (2557). การเขียนอ้างอิงแบบ APA ฉบับพิมพ์
ครั้งที่ 6 [ไฟล์พีดีเอฟ]. สืบค้นจาก [http://lib.med.psu.ac.th/
libmed2557/images/Libservice/APA11257.pdf](http://lib.med.psu.ac.th/libmed2557/images/Libservice/APA11257.pdf)

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2561).
ระเบียบการเขียนต้นฉบับวารสารวิจัย มสส สาขามนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์. สืบค้นจาก [http://research.dusit.ac.th/
researchjournal/th/about-husoinstruct.html](http://research.dusit.ac.th/researchjournal/th/about-husoinstruct.html)

สุรางค์ ศิโรโรตม์สกุล. (2556). การเขียนเอกสารอ้างอิง ระบบ APA.
วารสารพยาบาล, 62(3), 59-66.

หรรษา นิลวิเชียร. (2535). *ปฐมวัยศึกษา: หลักสูตรและแนวทางการ
ปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ, ประเทศไทย: โอเดียนสโตร์.

อภิรดี ไชยกาล, วรวรรณ เหมชะญาติ, และ สร้อยสน สกลรักษ์.
(2561). การสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กชาติพันธุ์
เขมรถิ่นไทย. *วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง*, 14(1), 109-132.

American Psychological Association. (2010). *Publication
Manual of the American Psychological Association*
(6th ed.). Washington, DC: Author.

American Psychological Association. (2018). Blog Guidelines.
Retrieved from [https://blog.apastyle.org/apastyle/
blog-guidelines.html](https://blog.apastyle.org/apastyle/blog-guidelines.html)

Hume-Pratuch, J. (2012, December 6). Citing translated
sources in APA style [Blog post]. Retrieved from
[https://blog.apastyle.org/apastyle/2012/12/citing-
translated-works-in-apa-style.html](https://blog.apastyle.org/apastyle/2012/12/citing-translated-works-in-apa-style.html)

Journal of Mekong Societies. (2016). Guidelines for sending
articles to be published in the Journal of Mekong
Societies [PDF file]. Retrieved from [https://mekong
journal.kku.ac.th/download/guidelines.pdf](https://mekongjournal.kku.ac.th/download/guidelines.pdf)

Purdue University, College of Liberal Arts, Purdue Online
Writing Lab. (2018a). APA style introduction. Retrieved
from [https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/
apa_style/apa_style_introduction.html](https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_style_introduction.html)

Purdue University, College of Liberal Arts, Purdue Online
Writing Lab. (2018b). Reference list: Electronic sources
(web publications). Retrieved from [https://owl.purdue.
edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_formatting
_and_style_guide/reference_list_electronic_sources.html](https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa_style/apa_formatting_and_style_guide/reference_list_electronic_sources.html)

SAGE Publishing. (2018). Educational administration
Quarterly: Submission guidelines. Retrieved from
[https://uk.sagepub.com/en-gb/asi/journal/educational-
administration-quarterly](https://uk.sagepub.com/en-gb/asi/journal/educational-administration-quarterly)